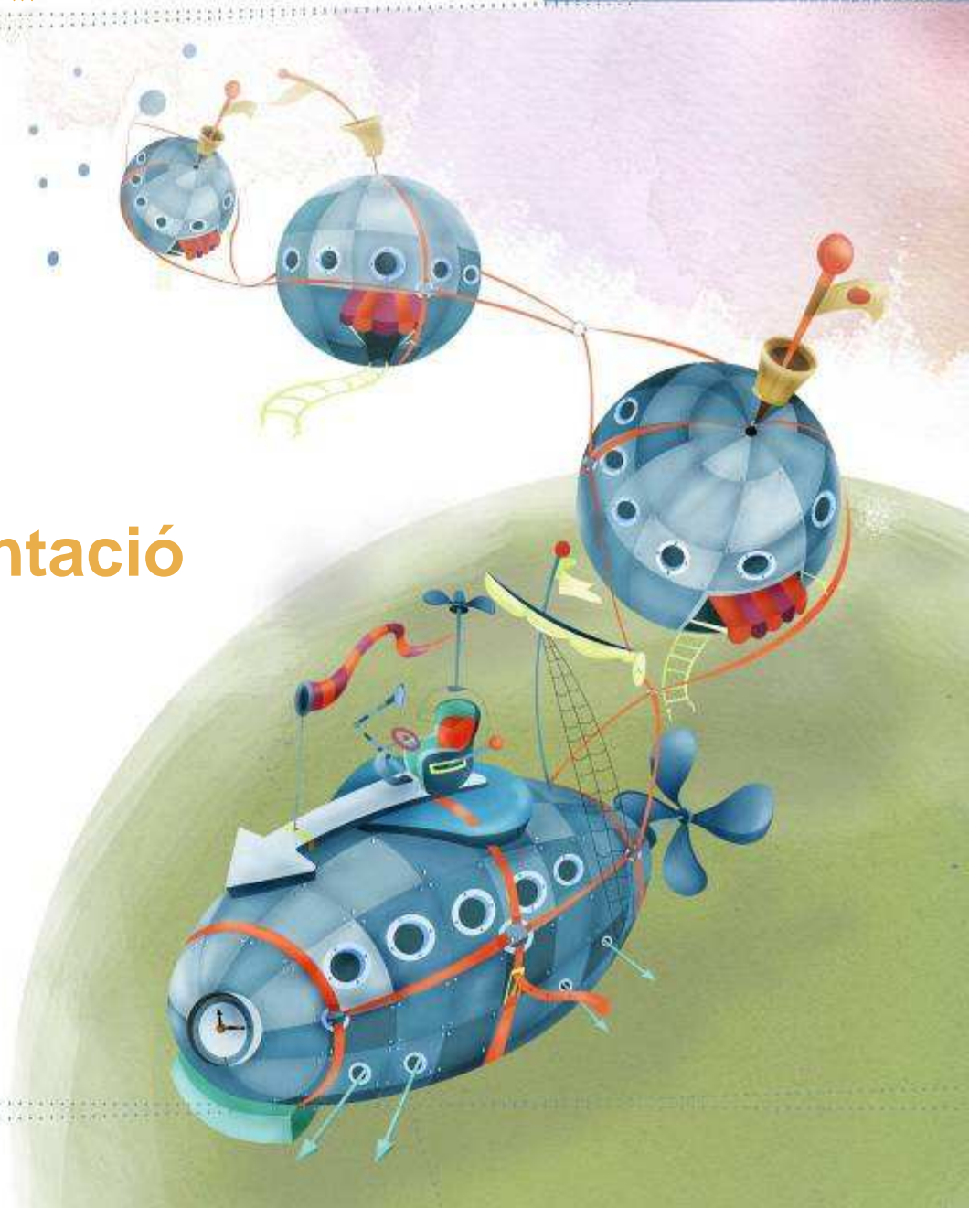
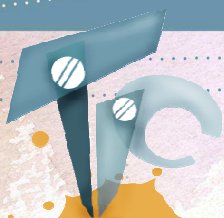

Presentació

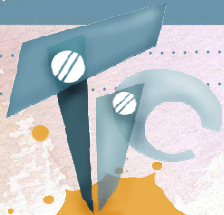

Pràctiques
INNOVADORAS

00 Índex

- 01. Introducció
- 02. Pràctiques innovadores
- 03. Estudis de cas
- 04. Continguts i difusió

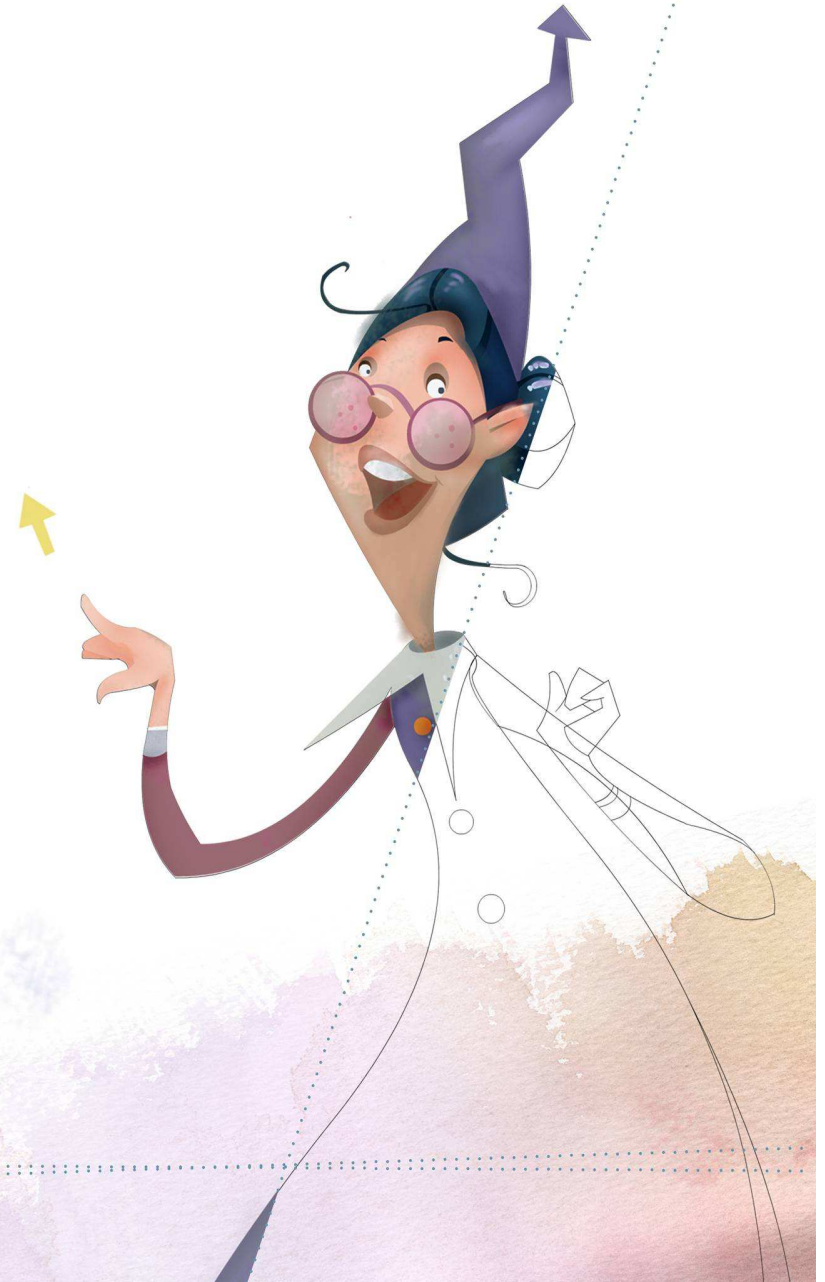

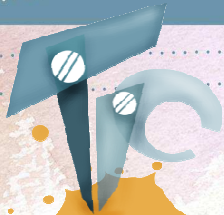

Pràcticas
INNOVADORAS

01 Introducció

- 1. 1. Línies generals
- 1. 2. Context
- 1. 3. Objectius
- 1. 4. La iniciativa

Pràcticas
INNOVADORAS

01 Introducció

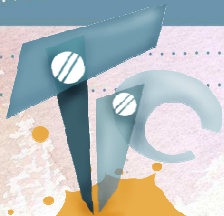
1.1 Línies generals

Identificar les **pràctiques innovadores** basades en l'ús de les **TIC** que es duen a terme als **centres educatius**...

... mitjançant **estudis de cas** en els quals s'empren instruments de recollida i anàlisi d'informació prèvia i contextual; es fa observació directa i registre audiovisual de la pràctica en els seus espais i temps reals d'aplicació; s'entrevista els agents que hi han participat; s'analitza tota la documentació i la informació generada; i es descriuen detalladament els processos i els fenòmens estudiats...

... per oferir a la comunitat docent **exemples** reals, criteris i metodologies vàlides de **bones pràctiques** que pugui **transferir i aplicar** al seu propi entorn, activitat i context...

... i que finalment els centres, el professorat i l'alumnat puguin extreure el màxim partit a les **TIC** com a eines potencials d'**innovació i millora** en els processos i rols educatius.

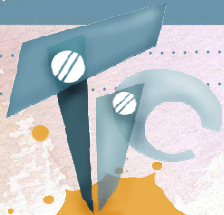

Pràcticas
INNOVADORAS

01 Introducció

1.2 Context

- > Desenvolupament de **polítiques educatives** entorn de les **TIC**: per part de les diferents administracions i encaminades a la dotació d'infraestructures, formació del professorat, posada a disposició pública de continguts educatius digitals, avaluació i seguiment de les actuacions, processos i fenòmens que es desenvolupen.
- > **Centres educatius**: entorns d'experimentació i innovació en la millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge a través de les TIC com a eines dinamitzadores de l'aula.
- > **Comunitat docent**: experiències innovadores que possibiliten la consecució de resultats cada vegada més òptims en els processos d'ensenyament.
- > Programa **Internet a l'Aula** (2005-2008) i accions i iniciatives de les **Comunitats Autònomes**: implantació de les TIC en el sistema educatiu espanyol, definició d'un marc comú de referència i punt de trobada entre les iniciatives de l'Administració Pública i l'experiència digital construïda per la comunitat educativa.

Pràcticas
INNOVADORAS

01 Introducció

1.3 Objectius

- > **Descriure** detalladament **pràctiques innovadores** fetes amb recursos **tecnològics** en els àmbits de l'aula i del **centre educatiu**.
- > Aportar **exemples** de bones pràctiques d'ús de les TIC per a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge en contextos concrets i reals.
- > Explorar la naturalesa del **procés d'ensenyament i aprenentatge** i dels **canvis de rols** a través de l'ús de les TIC en diferents contextos i amb alumnat de diferent origen socioeconòmic, lingüístic o cultural, amb necessitats educatives especials, etc.
- > Aportar experiències i actuacions que ajudin a generar **noves idees**, formes d'implantació o aplicacions de les TIC en l'entorn educatiu.
- > **Comunicar, difondre i divulgar** a la comunitat educativa els beneficis, valors i conclusions extrets del projecte sobre les pràctiques innovadores amb TIC a l'aula.

01 Introducció

1.4 La iniciativa

> **Origen:** la iniciativa es desenvolupa en el marc del Programa *Internet a l'Aula*, en el qual participen el Ministeri d'Educació, Política Social i Esport, les comunitats autònomes i l'entitat pública empresarial *Red.es*.

> Plantejament: **identificar, documentar i difondre** les pràctiques innovadores amb TIC que es desenvolupen als centres educatius espanyols.

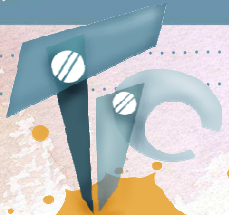
> **Marc legal:** el tractament i la publicació de la informació obtinguda que es generin es farà des del respecte més estricte de les lleis, les normes i els drets relacionats amb la confidencialitat, la protecció del menor i de l'honor, la intimitat i la pròpia imatge.

> **Calendari general de l'acció:**

Octubre 07 - Abril 08: definició, planificació i bases del projecte.

Desembre 07 - Juny 08: execució treballs 3 pràctiques innovadores pilot.

Maig 08 - Abril 09: execució treballs 32 pràctiques innovadores.

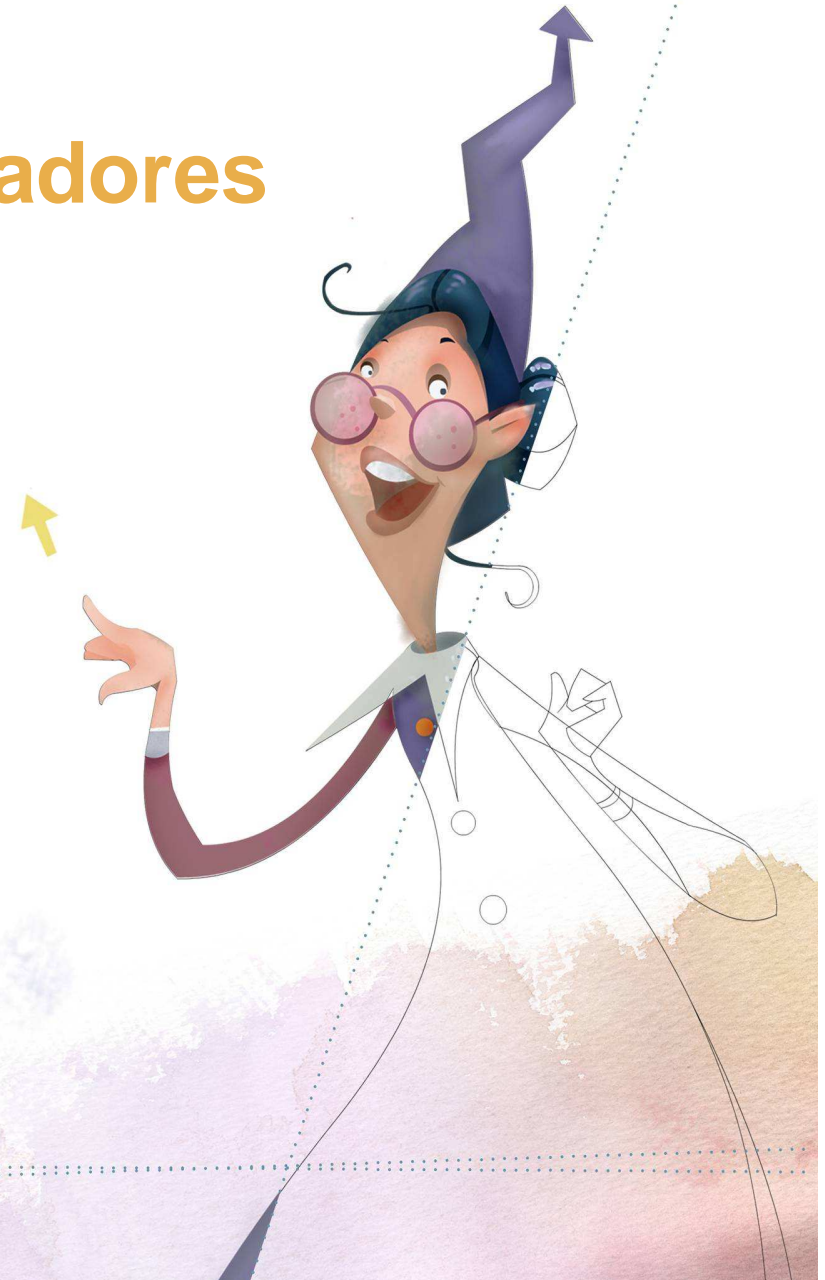

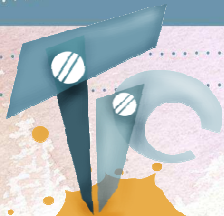
Pràcticas
INNOVADORAS

02 Pràctiques innovadores

2. 1. Àmbits

2. 2. Característiques

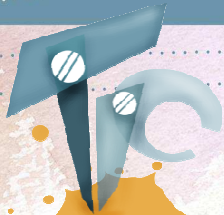

Pràcticas
INNOVADORAS

02 Pràctiques innovadores

2.1 Àmbits

Ús significatiu de les TIC en el currículum.	<ul style="list-style-type: none">• Visió integral del currículum amb les TIC.• Ús de les TIC en el desenvolupament del currículum (alumnat i professorat):<ul style="list-style-type: none">- Per al tractament de la informació.- Per a l'expressió.- Per a la comunicació.- Per a l'avaluació de l'alumnat.• Accessible per a tothom:<ul style="list-style-type: none">- Flexibilització del currículum: nous continguts, nous rols per al professor/a i l'alumne/a, noves metodologies per a l'ensenyament.- Treball personalitzat, independent, col·laboratiu.- Diversitat de recursos. Aprofitament del programari genèric, específic, disseny personalitzat pel professorat, d'altres...
Política i gestió de centre: planificació integrada en la política del centre.	<ul style="list-style-type: none">• Organització: horaris, interdepartamental...• Gestió: absències, convocatòries, secretaria...• Comunicació: informació actualitzada, compartida, famílies, tutors, comunitat...• Participació: documents, debats, opinió...• Implicació de diferents agents de la comunitat: professorat, alumnat, PAS, pares i mares...
Connexió amb l'exterior.	<ul style="list-style-type: none">• Intergeneracional.• Interinstitucional: ajuntament, ONG, associacions, comunitats professionals,...• Intercentres:<ul style="list-style-type: none">- Regional.- Nacional.- Internacional.

Pràcticas
INNOVADORAS

02 Pràctiques innovadores

2.2 Característiques

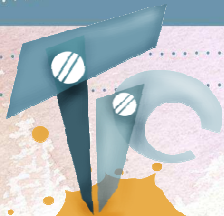
- > Possibiliten **canvis significatius o millores** en algun dels **processos** que tenen lloc dins de **l'àmbit educatiu**: ensenyament, aprenentatge dins de l'aula, organització, comunicació, avaluació, etc.
- > Són **transferibles**, susceptibles de ser adoptades i adaptades per altres persones de la **comunitat educativa**.
- > Són "**intencionades**", responen a un **projecte pedagògic** o a una **intervenció planificada**.
- > Contribueixen a **l'assoliment de les polítiques** establertes per les administracions **educatives**, com ara:
 - El desenvolupament de les **vuit competències bàsiques**, amb atenció al tractament de la informació i la competència digital en els membres de la comunitat educativa.
 - **Inclusió digital** (convivència escolar, igualtat de gènere, atenció a la diversitat i a l'alumnat necessitat d'atenció específica, multiculturalitat, etc.).

03 Estudis de cas

3. 1. Metodologia general
3. 2. Documentació prèvia
3. 3. Observació directa
3. 4. Entrevistes
3. 5. Marc legal
3. 6. Equip d'avaluació

Pràcticas
INNOVADORAS

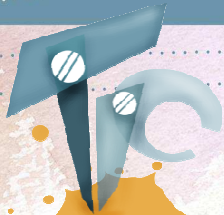
03 Estudis de cas

3.1 Metodologia general: estudi de cas

> **Finalitat:** després de la seva identificació, descriure amb el detall més gran possible les experiències i pràctiques amb TIC en centres educatius (context, agents, factors, processos, metodologies, tècniques, rols...) per a la seva difusió a la comunitat educativa com a exemple de bones pràctiques.

> **Unitats d'estudi (casos):** cada una de les pràctiques seleccionades per la Comissió de Seguiment i Avaluació d'Internet a l'Aula (MEPSyD, comunitats autònomes i *Red.es*), a proposta de les administracions i dels centres educatius.

> **Centre educatiu:** protagonista de l'estudi, com a principal font d'informació i, sobretot, com a exemple d'agent i entorn social d'innovació educativa.

Pràcticas
INNOVADORAS

03 Estudis de cas

3.2 Documentació prèvia

> Utilitat:

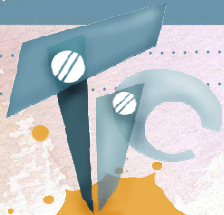
- Descriure el context socioeducatiu de la pràctica i identificar valors de transferència com a exemple a altres entorns.
- Aportar informació documental per completar el disseny dels instruments i processos d'anàlisi de l'estudi de cas concret i la seva difusió posterior.

> Informació que es recull:

- Contextual: política TIC territorial (legislació específica sobre finançament i educació, inversió en TIC, inventari de recursos TIC disponibles...) i entorn socioeducatiu del centre (hàbitat, nombre d'alumnes, condicions socioeconòmiques...).
- Documental: projecte educatiu de centre relacionat amb les TIC, programacions d'aula i disseny de projectes i activitats curriculars, treball de l'alumnat...

> Tècnica: anàlisi documental, **qüestionari de centre i de coordinació TIC.**

> **Participants:** administració educativa autonòmica i centre educatiu (director/a, coordinador/a TIC, professorat...).

Pràcticas
INNOVADORAS

03 Estudis de cas

3.3 Observació directa

> Utilitat:

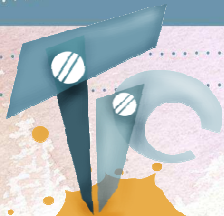
- Descriure la pràctica en el seu context, entorn i situació real d'aplicació.
- Extreure dades per a la seva anàlisi, la seva interpretació i la valoració de factors de millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge i canvis de rols.
- Identificar elements que siguin transferibles a altres entorns educatius com a exemple de bones pràctiques i com a orientació per a la seva aplicació concreta.

> Informació que es recull:

- Sobre l'**acció** i l'activitat mateixa de la pràctica.
- Sobre els **agents** participants a la pràctica.
- Sobre el **temps** (durada i altres variables i relacions) i l'**espai** en què es desenvolupa la pràctica.
- Sobre la **integració** de la pràctica al centre o a l'àmbit educatiu on es desenvolupa.
- etc.

> **Tècnica: observació directa no participant** amb test d'observació d'aspectes generals i plantilla per a aspectes específics; se'n farà un registre audiovisual per facilitar l'anàlisi i la documentació de la pràctica.

> **Participants:** observador, professorat i alumnat de la pràctica innovadora.

Pràcticas
INNOVADORAS

03 Estudis de cas

3.4 Entrevistes

> Utilitat:

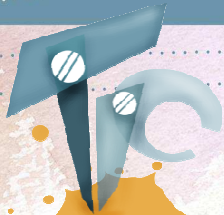
- Recopilar informació sobre la pràctica, que completi i complementi l'obtinguda després de l'aplicació de la resta d'instruments d'avaluació.
- Recollir interpretacions, percepcions i altres elements subjectius relacionats, per a la seva interpretació i valoració de factors de millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge i canvis de rols.
- Introduir informació vàlida per al contrast i la triangulació amb l'obtinguda amb altres instruments d'avaluació.

> Informació que es recull:

- Interpretació del professorat sobre antecedents i context, aspectes tecnològics i factors d'innovació.
- Informació sobre estratègies didàctiques, rendiment de l'alumnat i interaccions dels participants a la pràctica.
- Informació sobre canvis, conseqüències, especificitat o transferència, perspectives i desenvolupament sostenible de la pràctica.

> **Tècnica: entrevista oberta o en profunditat; registre audiovisual** de l'entrevista per a documentació i anàlisis posteriors.

> **Participants:** entrevistador-avaluador i professor o professora de la pràctica.

Pràcticas
INNOVADORAS

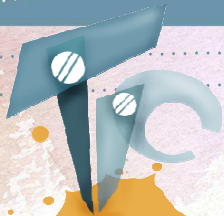
03 Estudis de cas

3.5 Marc legal

- > Informació subjecta a **regulació** i participants relacionats:
 - Fitxa inicial sobre pràctica (responsable de la CA).
 - Qüestionari de centre educatiu (director/a).
 - Qüestionari de coordinació TIC (coordinador/a TIC).
 - Observació directa (observador/a-avaluador/a, professorat i alumnat).
 - Entrevista (entrevistador i professor/a de la pràctica).
 - Continguts i documentació generada en l'anàlisi (equip avaluador).
 - Continguts textuais i multimèdia generats per a la formació i difusió (equip de formació i comunicació).

- > Tota aquesta informació rebrà un tractament que estarà regulat pels **drets** següents, segons la legislació nacional i autonòmica vigent:
 - Protecció del dret a l'honor, la intimitat i la pròpia imatge (adults i menors).
 - Propietat intel·lectual.
 - Confidencialitat.

- > **Instruments** de regulació: documents signats davant de l'autoritat competent (permisos, autoritzacions, etc.).

Pràcticas
INNOVADORAS

03 Estudis de cas

3.6 Equip d'avaluació

> Coordinació:

Francisco García García, catedràtic de comunicació audiovisual i publicitat II (UCM) i exdirector del CNICE-MEPSyD.

> Disseny de l'avaluació, l'anàlisi i la interpretació de resultats:

- Concepción Domínguez, catedràtica de didàctica i organització escolar (UNED).
- Antonio Medina, catedràtic de didàctica i organització escolar (UNED).
- Isidoro Arroyo, professor titular de la Universitat Rey Juan Carlos de Madrid i coordinador del recurs educatiu TIC *Cíceros* (llengua espanyola i literatura per a l'ESO).
- Felipe Gértrudix, professor d'educació secundària i de la Universitat de Castella-la Manxa, i expert en experimentació amb TIC a l'aula.
- Sergio Álvarez García, professor de tecnologies multimèdia de la Universitat Rey Juan Carlos.

> Observació i entrevistes:

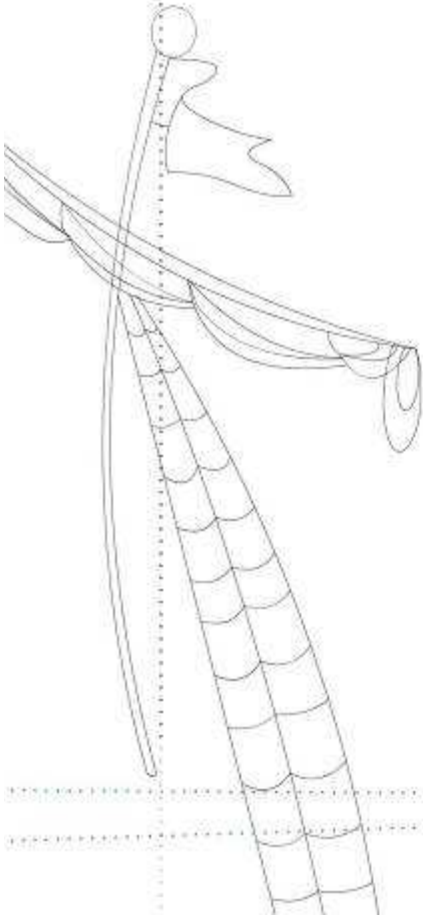
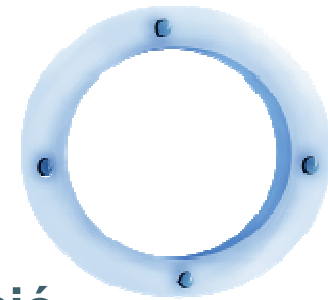
Es comptarà amb observadors/res i entrevistadors/res experts que rebran formació i orientació específica sobre aquesta avaluació, en general, i sobre la pràctica innovadora a avaluar, en particular.

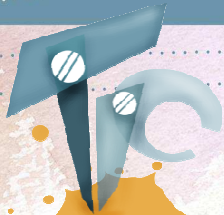

Pràcticas
INNOVADORAS

04 Continguts i difusió

4. 1. Continguts
4. 2. Pla de comunicació i difusió
4. 3. Suports de difusió
4. 4. Plataforma tecnològica de difusió

Pràcticas
INNOVADORAS

04 Continguts i difusió

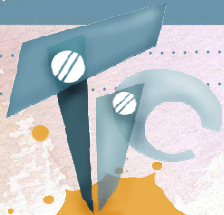
4.1 Continguts

- > **Finalitat:** difondre exemples de bones pràctiques amb TIC entre la comunitat educativa, orientant, aportant criteris, contrastant experiències i actuacions, mostrant beneficis i factors de millora dels processos educatius.

- > **Tipus:**
 - Formatius
 - Documentals

- > **Característiques:**
 - Accessibles.
 - Traduïts a les llengües espanyoles i a l'anglès.
 - En diferents suports i formats: documentació en format paper i digital, mòduls de formació multimèdia, documentació audiovisual, continguts web i multimèdia, web 2.0...

- > **Regulació** de la confidencialitat, la propietat intel·lectual i la protecció de la intimitat, l'honor i la pròpia imatge dels participants, mitjançant permisos, autoritzacions i documents legals.

Pràcticas
INNOVADORAS

04 Continguts i difusió

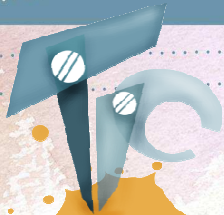
4.2 Pla de comunicació i difusió

> Finalitat:

- Fer eficaç la difusió dels exemples de bones pràctiques amb TIC entre la comunitat educativa.
- Construir una xarxa participativa, col·laborativa i d'intercanvi d'experiències i coneixement entorn de les bones pràctiques TIC en l'àmbit educatiu.

> Instruments:

- Programa estratègic de comunicació.
- Pla de difusió a la comunitat educativa i l'opinió pública.
- Continguts en diferents suports de comunicació i difusió.
- Accions de comunicació i difusió.

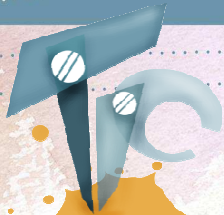

Pràcticas
INNOVADORAS

• 04 Continguts i difusió

4.3 Suports de difusió

- > Presentacions multimèdia
- > Fullets informatius
- > Discos (CD o DVD)
- > Plataforma tecnològica de difusió

Pràcticas
INNOVADORAS

04 Continguts i difusió

4.4 Plataforma tecnològica de difusió

- > **Finalitat:** donar suport d'accés universal, lliure i gratuït als continguts generats i als serveis per a la construcció de la xarxa participativa, col·laborativa i d'intercanvi entorn de les bones pràctiques TIC en l'àmbit educatiu.
- > **Suport:** web (publicació creixent de l'estructura, segons generació i abast de fites d'informació i documentació).
- > **Estructura:**
 - Àrea **corporativa:** documentació i informació sobre la iniciativa.
 - Àrea de **formació:** mòduls formatius sobre bones pràctiques educatives amb TIC.
 - Àrea **audiovisual:** documentació audiovisual de pràctiques estudiades.
 - **Cerques:** tipus podcàsting (audiovisual) i textual (per metadades)
 - Àrea **web 2.0:** comunitats virtuals (blocs, fòrums, wiki, podcast...)

Programa *Internet
a l'Aula*

Pràctiques innovadores
amb TIC en l'àmbit educatiu

A stylized logo for TIC (Information and Communication Technologies) in Catalan. The letters 'T', 'I', and 'C' are rendered in a 3D, blue, geometric style. The 'T' is a vertical bar with a horizontal top bar. The 'I' is a vertical bar. The 'C' is a thick, curved shape. The letters are arranged in a slightly overlapping, dynamic composition.

Pràcticas
INNOVADORAS